

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 20.01.2026
Sayı : 1627

10/3651

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

AKP'nin ekonomi politikaları sonucunda emekliler açlık sınırı altında yaşamaya mahkûm edilmiştir.

Halkın kaynaklarından oluşturulan bütçeden faize 2,7 trilyon lira kaynak ayrıldığı görülmektedir. AKP iktidarı, 4,9 milyon emekli için bütçeden sadece 69,5 milyar lira aktarmayı planlamaktadır. Bu miktar, faiz ödemeleri için ayrılan devasa kaynağın sadece yüzde 2,5'ine karşılık gelmektedir.

Bu şartlar altında emeklilerimizin sağlıklı gıdaya, özellikle de ete erişimleri neredeyse imkânsız hale getirilmiştir.

Et ve Süt Kurumu'nun (ESK) fiyatları düşürmek ve vatandaşa ucuz et sağlamak iddiasıyla yaptığı et ithalatı, fiyatları düşürmediği gibi büyük bir rant ortaya çıkarmış ve belli büyük firmaların zenginleşme kaynağı haline gelmiştir. Emekliler başta olmak üzere dar gelirli ucuz ete ulaşamamaktadır.

Bu çerçevede, emeklilerimizin ekonomik sıkıntılarının araştırılması, et tüketim durumlarının tespiti, emeklilerin ve tüm dar gelirlilerin ucuz ete erişimini sağlayacak adımların belirlenmesi, et ithalatında yaşanan usulsüzlüklerin araştırılması, haksız kazanç sağlayan firmaların tespiti, büyük şirket çifliklerinin denetlenmesi, vatandaşın ucuz ete erişimini sağlayacak adımların belirlenmesi, yeni Tarım Kredi Marketlerinin kurulması için altyapı çalışmalarının tespiti amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve talep ederiz.
20.01.2026

Muzat EMİR
CHP Grup Başkanvekili
Ankara Milletvekili

GEREKÇE

AKP iktidara geldiğinde ortalama emekli aylığı asgari ücretin yüzde 36 üzerindeydi. Bugün emekli maaşları asgari ücretin neredeyse yüzde 40 altına düştü. Bugün açlık sınırı 30 bin 143 TL'ye dayanmış durumda. Buna rağmen iktidar emeklilere sadece bin TL zam önermektedir.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz geçen hafta şöyle konuştu: "En düşük emekli aylığında yapılacak düzenleme bütçemiz, dengelerimiz gözetilerek yapılacak."

İktidar "kaynak sorunu var" diyor ancak, "vergi muafiyeti", "istisna" ve "indirim" adı altında devletin bu yıl şirketlerden almaktan vazgeçtiği vergi geliri en az 2,1 trilyon lira. Toplam vergi gelirlerinin yüzde 16'sına denk gelen bu tutar, patronların kasasına bırakılan devasa bir kamu kaynağı demek.

2,1 trilyon liralık vergi kıyağı şirketlere tanınmasaydı, her bir emekliye bugün 10 bin lira seyyanen zam yapılabilirdi.

Geçen yıl bütçeden sosyal güvenlik için ayrılan ödeneğin 282 milyar lirasının da harcanmadığı görüldü. Sadece bu ödenek kullanılmış olsa 4,9 milyon emekliye ayda 5 bin lira seyyanen zam yapılabilirdi.

Sadece iki kalemden yapılacak tercih değişikliği sayesinde en düşük emekli aylığı 2026'da 30-35 bin lira aralığına çekilebilir ve milyonlarca hane açlık sınırının üzerinde kalabilirdi.

Geçen yılki toplam vergi gelirinin yüzde 62,4'ü KDV ve ÖTV başta olmak üzere, tüketimden alınan dolaylı vergi kalemlerinden oluştu. Kâr ve servetten alınan "doğrudan" vergilerin payı ise sadece yüzde 37,6'da kaldı. Yani vergi yükü yine emekli, işçi, memur yani vatandaş sırtlanırken, sefayı büyük şirket sahipleri sürdürdü.

Bugün Meclis'te en düşük emekli aylığına yapılacak zam oranı oylanacak.

En düşük emekli aylığı 20 bin lira olunca bu düzenlemeden yararlanacak olan emekli sayısı 4,9 milyona çıktı. Bu sayı bütün emeklilerin yüzde 30'u demek. SGK'nın ödeyeceğinin üzerine ödenecek olan 1062 liralık fark Hazine tarafından karşılanacak ve bütçeye yıllık maliyeti 69,5 milyar lira olacak.

Toplamda 19 trilyon liralık harcama öngörülen genel bütçe içerisinde 69 milyar liralık bu yük, hükümetin iddia ettiğinin aksine bir ağırlık değil, "devede kulak" kalıyor.

Halkın kaynaklarından oluşturulan bütçeden faize tam 2,7 trilyon lira kaynak ayrılmış durumda. AKP iktidarı, 4,9 milyon emekli için bütçeden sadece 69,5 milyar lira aktarmayı planlıyor. Bu miktar, faiz ödemeleri için ayrılan devasa kaynağın sadece yüzde 2,5'ine karşılık geliyor.

Ucuz ekmek kuyruklarındaki emeklilerimiz vicdanlara dokunmuyor mu?

Ulus'ta banyosuz tuvaletsiz kiralık odalarda yaşam savaşı veren emekliler sizleri hiç mi ilgilendirmiyor?

Kirasını ödeyemediği için arabasında ısınmaya çalışırken can veren emekli size bir şey ifade etmiyor mu?

70 yaşında hamallık yapan, ayakkabı boyayan yaşlılarımız bizleri utandırmayacaksa ne utandıracak!

Bunlara rağmen iktidar emeklilerimizi sefalet maaşına mahkum etmiştir.

Bu şartlar altında tüm dar gelirli gibi özellikle emeklilerimizin sağlıklı gıdaya erişimi mümkün değildir. Emekliler özellikle etin adını da tadım da unutmıştır.

Tarım ve Orman Bakanlığı'na bağlı Et ve Süt Kurumu (ESK) üzerinden yıllardır et ve canlı hayvan ithalatı yapılmaktadır. Ancak, "Vatandaşımız ucuz et yiyecek" propagandasıyla ithal edilen ucuz etlerin yıllardır vatandaşın sofrasına ulaşmadığı görülmektedir. Her yıl binlerce ton et ve kesimlik hayvan, hep belli büyük et şirketlerine dağıtılmaktadır.

Türkiye'ye getirilen etlerin alıcı adresleri önceden belli olduğu bilinmektedir. Edindiğimiz bilgilere göre, İstanbul'daki kombinadan çıkan ithal karkas etlerin yarısından fazlası hep aynı 5-6 şirket üzerinden piyasaya sunulmaktadır.

Bakanlık ithalat sürecini ısrarla şeffaf yönetmemektedir. İhaleler bakanlığın internet sitesinden duyurulmamakta, adeta milletin bu süreci öğrenmesi istenmemektedir.

2026 yılının ilk haftasının verilerine göre, kuşbaşı et ve kıymanın kilogram fiyatı bin TL'ye dayanmış durumdadır. Emekli, dar gelirli ve asgari ücretli milyonların bu fiyatlarla et tüketmesi mümkün değildir. İthal edilen ucuz etler de yukarıda saydığımız nedenlerle vatandaşın sofrasına ulaşmadan, belli büyük firmalar ve zincir şirketler tarafından adeta talan edilmektedir.

Et ve canlı hayvan ithalatında tek yetkili kamu iktisadi kurumu olan Et ve Süt Kurumu (ESK) tarafından ithal edilen etlerin tamamı, Et ve Süt Kurumu Ürünleri Tarım Kredi Kooperatif Market Satış Noktaları'nda (Koop Market) doğrudan ve sadece vatandaşa satılmalıdır. Tüm illerde her 50 bin nüfusa bir market düşecek şekilde, yeni marketler açılmalı, nüfusa bakılmaksızın tüm ilçelerde en az bir market açılmalı, nüfusu 50 binden fazla olan ilçelerde illerde olduğu gibi her 50 bin nüfusa en az bir market kurulmalıdır.

Bu çerçevede, emeklilerimizin et tüketim durumunun tespiti, emeklilerin ve tüm dar gelirlilerin ucuz ete erişimini sağlayacak adımların belirlenmesi, et ithalatında yaşanan usulsüzlüklerin araştırılması, haksız kazanç sağlayan firmaların tespiti, büyük şirket çiftliklerinin denetlenmesi, yeni Tarım Kredi Marketlerinin kurulması için altyapı çalışmalarının tespiti gerekmektedir.

